

Geachte genodigden,
Dames en heren,

Van harte welkom op de tweede Netedag, op deze bijzondere plek in Herentals. De plek is bijzonder en strategische omdat de stedelijke ontwikkeling en het buitengebied er, elkaar raken. Denk bijv. aan de Hellekens in de Netevallei en de Kempense heuvelrug.

Het potentieel om de relatie tussen de stad, de vallei van de Kleine Nete en het omringende landschap te versterken, is hier enorm. Wat een uitgelezen context voor geïntegreerde gebiedsontwikkeling.

Maar laat me terugkeren naar 2012, het jaar waarin de Vlaamse regering besliste om me een coördinatieopdracht toe te vertrouwen in de vallei van de Kleine Nete. De opdracht was duidelijk: zorg voor afstemming, zowel inhoudelijk als op het vlak van communicatie, creëer en behoudt draagvlak en draag bij tot voortgang en uitvoering.

Voorwaar een pittige opdracht, door de vele en vooral uiteenlopende ruimtelijke claims in deze prachtige vallei in verandering.

Via tal van processen en projecten in de vallei wil de Vlaamse overheid wil minstens volgende beleidsdoelstellingen realiseren:

- het Sigmaplan uitvoeren met inzet op veiligheid en natuur;
- de Europese instandhoudingsdoelstellingen halen;
- overstromingsgebieden inrichten zoals afgebakend in de toenmalige bekkenbeheerplannen;
- het buitengebied (AGNAS) afbakenen
- én, het landschap en erfgoed optimaal beschermen.

Stuk voor stuk ruimte-vragende projecten en processen die meer dan noodzakelijk zijn maar bijzonder veel vragen van de huidige gebruikers van de vallei. Vandaar onze bijzondere aandacht voor de landbouwsector en voor een flankerend beleid op maat. Ze zijn u bekend: de grondenbank Sigma en IHD, de begeleiding bij concrete vergunningsaanvragen door landbouwers, het PDPO Graafweide, en het hefboomproject Aa.

Op de eerste, veeleer ambtelijke Netedag op 26 juni 2017, ondertekenden de betrokken gemeentebesturen, het provinciebestuur, Vlaams Minister Joke Schauvliege en de natuur- en landbouworganisaties een zogenaamde 'intentieverklaring'.

Die intentieverklaring was het kader voor het indienen van het strategisch project 'Veerkracht in de vallei van de Kleine Nete'.

'Met de lokale partners schijnbare bedreigingen ombuigen naar een verhaal van kansen', is allicht het belangrijkste doel van het strategisch project dat in april goed en wel van start ging.

Als we, met vereende krachten en een gedeelde ambitie, alle kansen grijpen kan en zal de vallei uitgroeien tot een zeer aantrekkelijk, veerkrachtig en prachtig gebied.

De strategie is behoorlijk eenvoudig en hopelijk doeltreffend: expertise delen en de krachten van de verschillende lokale actoren bundelen, in alle openheid samen werken en alle troeven van de vallei optimaal, maar zorgzaam benutten.

Of nog, de verschillende versnipperde delen samen ontwikkelen tot een mooier geheel zodat verschillende functies elkaar versterken en 1+1 meer wordt dan 2. En dit allemaal gekoppeld aan een vertrouwenwekkend en waarachtig flankerend beleid om recht te doen aan de rechten en legitieme belangen van de landbouwers.

U zal het niet vergeten zijn. We hebben één van de droogste zomers ooit achter de rug. Nooit eerder drukten de natuur en weersomstandigheden ons zo met de neus op de klimaatverstoring en haar gevolgen, haar extremen. Ook daarom is ingrijpen in de vallei noodzakelijk. Niet alleen wateroverlast, maar ook verdroging is een uitdaging waarop we samen goede antwoorden moeten vinden.

Vandaar mijn oproep: laat de sense of urgency niet wegebben. Weet dat de hete, droge zomer niet de eerste, en zeker niet de laatste en allicht niet eens de ergste geweest zal zijn. Ook daarom moeten we de vallei zo omvormen dat ze, in combinatie met de noodzakelijk tijdelijke maatregelen, deze extreme(re) weersverwachtingen kan helpen opvangen.

Het strategisch project speelt daarop in door in de vallei van de Aa creatief te werken aan doordachte maatregelen die niet enkel het overstromingsrisico maar ook toekomstige droogteschade moet helpen beperken.

Meer concreet gaat het om maatregelen die water helpen vasthouden, bijv. door het plaatsen van stuwtjes in de perceelsgrachten of het verhogen van het organische stofgehalte in de bodem zodat de zandige bodem een sponswerking krijgt). Ook maatregelen om waar mogelijk te vernatten, zullen nodig zijn.

Graag nodig ik alle actoren en sectoren uit om mee na te denken en zoveel als mogelijk voorstellen te doen met het oog op een hopelijk gedeelde ambitie: een veerkrachtige, klimaatrobuuste vallei.

Want ja, samenwerken en compromissen sluiten is m.i. de enige weg naar concrete resultaten op het terrein. De dynamiek is goed en groot in de vallei. En dat doet deugd. Maar, we zijn er nog lang niet. We moeten nog veel werk verzetten. Alleen samen kan en zal het lukken. In alle openheid, resultaat-gedreven, met respect voor alle legitieme belangen, maar vooral ook creatief en voorbij de betreden paden.

Om af te ronden dank ik namens u allen, de stad Herentals voor de ontvangst in het prachtige Le Paige.

Hartelijk dank ook aan alle andere partners die deze Netedag mee mogelijk maken.

U laat ons voelen waar we aan en voor werken.

Ik hoop van harte dat we: lokale besturen, regionaal landschap, provincie, Omgeving, VMM, Vlaamse Waterweg, ANB, Landbouw, onroerende erfgoed en Bekkenbestuur, even goed kunnen blijven samenwerken, zoals voorheen aan de talrijke uitdagingen.

Zodat u allen in de toekomst mee zal kunnen genieten van de mooie realisaties in en rond de Netevallei.

Geniet van een heerlijke Netedag!